

RADIOAKTIEF

een uitgave van de stroomgroep stop
kernenergie haarlem

NIEUWSBRIEF NR. 13
december 1977

Kontaktadres:
Wenenstraat 45,
tel.: 33 69 62

wat is verrijkt uranium?
het maakt de rijken rijker
armen en het sterven moeilijker.

aktie - almelo

De vooruitzichten zijn somber. Op dinsdag 25 oktober is de eerste commerciële eenheid van de Ultracentrifuge in Almelo in gebruik genomen. De regering heeft als een van de eerste agendapunten: beslissen over de uitbreiding van de Ultracentrifuge in Almelo. En nu er "geruststellende berichten uit Brazilië" zijn gekomen dat men daar akkoord gaat met de controle van het atoombureau in Wenen, laat het zich niet raden wát die beslissing zal zijn. Over het verdrag, dat West-Duitsland met Brazilië heeft gesloten, staat elders in Radio-Aktief geschreven. De pressie van onze oosterburen op Nederland is verpletterend groot.

Om massaal protest te laten horen tegen de uitbreiding zijn er landelijk, maar ook plaatselijk, activiteiten ontstaan. Zo is er een manifest opgesteld, dat in eerste instantie door zo'n veertig landelijke organisaties is ondertekend. Het brede van de actie komt daarin tot uitdrukking. Een reden daarvan is, dat de kernleus *STOP UITBREIDING ULTRACENTRIFUGE* is geworden en niet het veel verdergaande *STOP ULTRACENTRIFUGE* dat de groepen, die kernenergie volledig afwijzen, graag hadden gezien.

AKTIES TEGEN "ALMELO" TOT NU TOE (uit: het Almelo Bulletin no 1)

Wat is er tot nu toe tegen de uitbreiding van het UCN-project in Almelo ondernomen? Vanuit verschillende groepen en organisaties werd van alles gedaan. Hier een greep daaruit zonder te pretenderen volledig te zijn.

Het Landelijk Initiatief Comité tegen de uitbreiding van het UCN-project stelde een open brief aan de regering op die door meer dan 10.000 mensen werd ondertekend. Ook de PPR lanceerde een handtekeningen-actie. Daarnaast was het niet leveren van verrijkt uranium aan Brazilië één van de eisen in de campagne tegen het toenemende fascisme in Latijns-Amerika, georganiseerd door CLAT-Nederland. Op 2 april van dit jaar bereikten de acties een voorlopig hoogtepunt met een breed opgezette demonstratie in Almelo.

In juni schreven een zevental organisaties (CLAT, Brazilië Comité, Wereldwinkels, Kerk en Vrede, X-Y, Vereniging Milieudefensie en Stroomgroep Stop Kernenergie) een brief aan kabinetsformateur Den Uyl. Deze brief werd in augustus opnieuw aan de leden van de drie bij de formatie betrokken fracties toegestuurd. De eerste vijf groepen opereerden in het vervolg als het "Almeloberaad".

Begin augustus was er in Almelo de wettelijk voorgeschreven hoorzitting over de uitbreiding van de ultracentrifuge. Mensen uit o.a. de kring van het Landelijk Initiatief Comité en de PPR voerden daar het woord. Er was veel kritiek op deze hoorzitting, onder meer vanwege de belabberde aankondiging en de tijd (midden in de vakanties). Het initiatiefcomité stelde in een brief aan Minister Lubbers de eis, dat in elke provinciestad een dergelijke zitting gehouden moest worden. In september zei de Minister echter in antwoord op vragen uit de Kamer, dat de inspraakmogelijkheden volgens de wettelijke normen waren toegepast en dat hij geen verdere hoorzittingen nodig vond.

De eerste weken van september kwam "Almelo" in de formatie aan de orde. Mensen uit de kring van het Almeloberaad en het Initiatiefcomité ondernamen in die periode een aantal dingen, van gesprekken met kamerleden tot vertwijfelde pogingen om in de pers door te dringen. Ook stelden ze een verklaring op die door zestig mensen uit wetenschappelijke en kerkelijke kringen werd ondertekend. Maar dit alles bleek onvoldoende om de "demokratie" iets voor te laten stellen: in strijd met het verkiezingsprogramma van de PvdA, waarin geen uitbreiding van Almelo een harde eis was, vonden de drie partijen elkaar toch op een zeer vage formule: uitbreiding mag doorgaan, mits aan "deugdelijke non-proliferatie normen" wordt voldaan. Wat dat laatste inhoudt werd bij de formatieafpraak niet duidelijk gemaakt.

Zo kunnen we de laatste ontwikkelingen rond de veel geplaagde, maar nog niet doodgepeste IJmond vertalen. We hebben het in de krant kunnen lezen of gezien en gehoord via de andere media. Wat is er nu precies aan de hand?

In de kern van de zaak komt het erop neer, dat er via een slinkse weg uitbreidingsplannen worden doorgedrukt, waar de bevolking geen vat op heeft.

De provincie gaf groen licht aan de uitbreiding van de Hoogovens mits de noodzaak aangetoond kon worden, dat de produktie van 8 naar 10 miljoen ton staal per jaar zou gaan.

Deze uitbreiding houdt in, dat er een groot stuk grond - de zee in - beschikbaar moet komen.

De groepen, die aan de inspraak over de Nota van Uitgangspunten Noordzeekanaalgebied hebben meegedaan, waren hier fel op tegen, omdat Wijk aan Zee verder wordt geïsoleerd en de ontwikkelingen op de wereldmarkt voor staal ook geen aanleiding tot grootse plannen gaven.

Tot zover de rol die de provincie in de havenplannen speelde. Daarnaast zijn er nog de plannen voor een gigantische Voorhaven aan de zuidzijde van de pieren. Vooral Amsterdam heeft z'n hele gewicht er tegenaan gezet om deze kwalijke plannen te verwezenlijken.

Een niet onbeduidende groep (o.a. de gemeente Velsen) is hierop tegen. Eén van de voornaamste motieven is, dat het belangrijkste argument van Amsterdam: uitbreiding van de werkgelegenheid kant nog wal raakt. Maar ook zeevaartkundige problemen (het indraaien van de beogde schepen in die voorhaven) maken het plan tot een lachertje. Nu het belangrijkste:

De goedkeuring over het al of niet doorgaan van de Voorhaven komt van het kabinet in Den Haag. Het is een kernbeslissing waarvoor al een vergevorderde inspraakprocedure gaande is. Midden tussen deze "inspraak" door komt dan het OPENBERAAD (een mooiere naam zou dit kollege niet kunnen hebben) waaraan alle belanghebbenden en namens de bevolking het provinciaal bestuur deelneemt, met een slimme truuk: Uitbreiding van het Hoogoventerrein met 40 hektare grond, buiten de klaim die er al ligt, nodig voor de produktie-uitbreiding. Dit terrein kan dan mooi gebruikt worden voor de kolen en erts op- en overslag.

De foef is, dat de beslissing over dit terrein gedaan wordt door het kabinet.

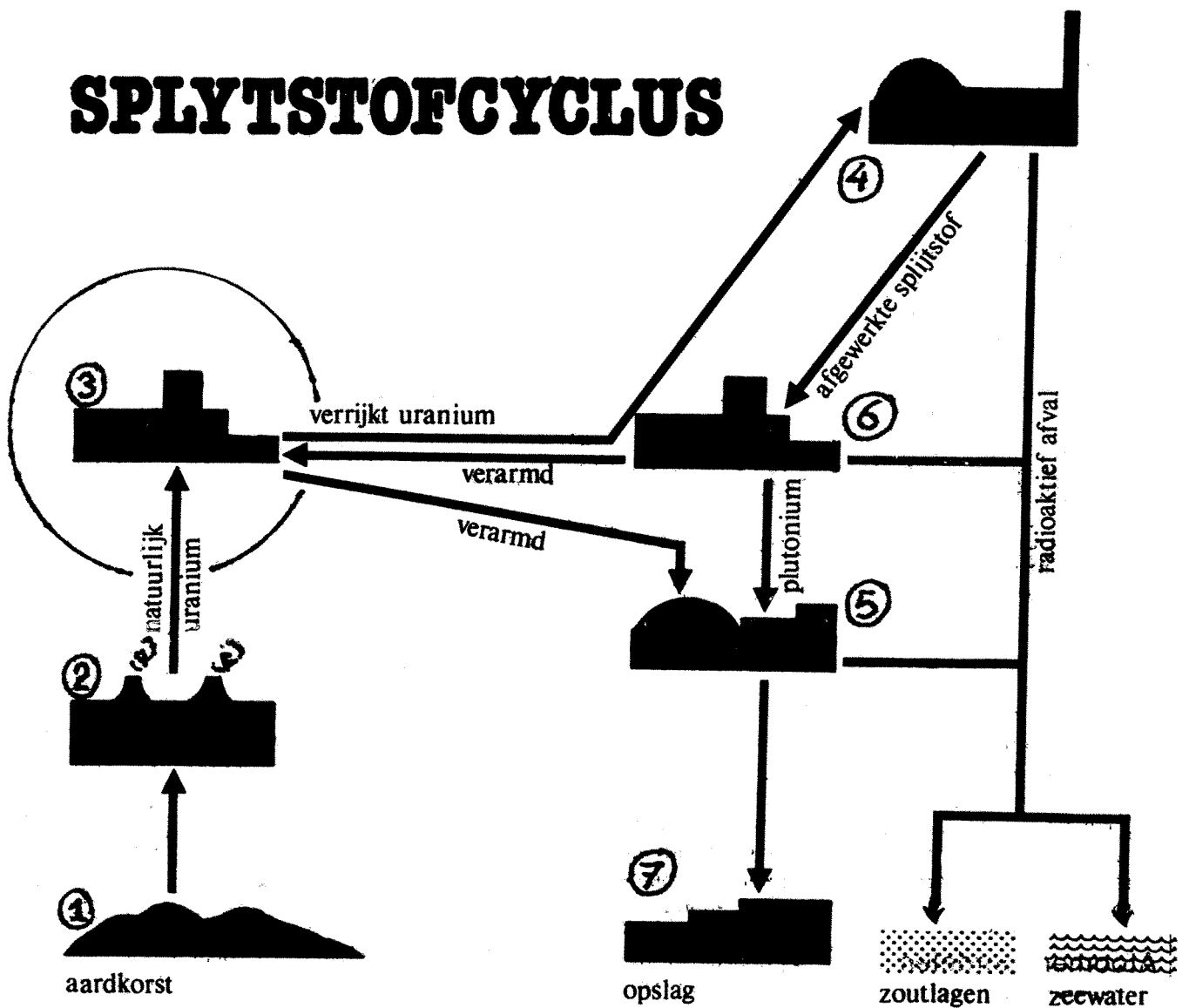
Maar dit plan valt buiten de bestaande inspraakprocedures.

Het komt als een belangrijk advies op het bureau van de minister te liggen.

Dat de gedeputeerden V.d. Knoop en IJff groen van gif reageren op het doorprikken van deze ballon door de misleide bevolking is een bewijs te meer dat het een schot in de roos is.

De hele problematiek rond het havenbeleid is niet alleen een belang, dat de bedreigde bevolking van Wijk aan Zee aangaat. De hele IJmond, het Noordzeekanaalgebied en ook Rotterdam, kunnen de gevolgen van deze beslissing op een pijnlijke wijze ervaren. Het verzet moet dus zo breed mogelijk worden, zelfs internationaal.

SPLYTSTOF CYCLUS

Om het belang van de verrijkingsfabriek in Almelo aan te tonen geven we hierboven de route aan welke het in de natuur gevonden uranium volgt. Plutonium komt er pas bij als het uranium in de kernreactor is geweest, dat vind je niet in de natuur. Het begint (1) bij het delven van uranium erts, helaas meestal op plaatsen waar de oorspronkelijke bevolking in hun bestaan bedreigd wordt, zoals in Australië en bij de Indianen in Noord-Amerika. Dan maakt men van het erts een "gele koek", welke verder wordt bewerkt al naar gelang de toekomstige toepassing (2). Het uranium bestaat uit onderling verschillende soorten (isotopen), met verschillende eigenschappen. Zo kan uranium-235 splijten en dus energie leveren, terwijl uranium-238 kan worden omgevormd tot plutonium. En dat plutonium kan weer splijten en dus energie leveren. In de natuur komt maar weinig (0,7%) U-235 voor, de rest is U-238. Voor de meeste kernreactoren moet er een grotere concentratie van U-235 zijn (bijv. 3%), dus moet er worden verrijkt. Nou en dat gebeurt o.a. via ultrasnel ronddraaiende centrifuges zoals er in Almelo staan (3). In werkelijkheid staan er een hele serie centrifuges achter elkaar, waarin telkens de verrijking een stapje verder gaat. Het is dus veel meer een kwestie van een aantal centrifuges. Als je er meer in de serie aansluit, kan je verder gaan in je verrijkingsgraad en percentages halen tussen de negentig en honderd procent. En dat is brandstof voor een atombom!

Ter volledigheid hier zonder commentaar de volgende stappen uit de splijtstofroute: Het verrijkt uranium gaat naar de kerncentrale (4) en het restant, dat dus verarmd is, (veel U-238) gaat naar de kweekreactor om plutonium te worden (5). In de opwerkingsfabriek (6) wordt de zwaar-radioactieve splijtstof, dat in de reactoren maar voor een heel klein deel (1%) is opgebrand, in zuren opgelost en het opnieuw bruikbare plutonium en uranium eruit gehaald. Voorlopig wordt dit opgeslagen (7). Ander radioactief afval wordt verpakt in tonnen en in zee gegooid of, zoals bekend, misschien straks in zoutlagen opgeslagen.

ALMELO DEMONSTRATIE

UC
wag en mee!

Landelijk zijn de plannen als volgt:

- zaterdag 4 maart 1978 de ALMELO DEMONSTRATIE, uiteraard in Almelo;
- grootscheepse campagne, startend op 23 december, de datum waarop de eerste ALMELO KRANT uitkomt;
- voorbereiding demonstratie door allerlei werkgroepen; propaganda, demonstratie-leiding, vervoer, formaliteits- en verkenningswerk, juridisch adviseur, technische en EHBO-hulp, cultuur, sprekers, ordedienst, contact internationaal (voornamelijk Duitsland), perskontakten;
- het landelijk actie sekretariaat: 2e Weteringplantsoen 9, Amsterdam, tel.: 020 - 22 13 66.

→ EN IN HAARLEM?

Er zijn nu twee vergaderingen gehouden. Afgaande op de reacties in de vorm van telefonisch contact of aanwezigheid op de vergadering kunnen we ervan uitgaan, dat in ieder geval de volgende groepen zich zullen inzetten de oproep voor Almelo te ondersteunen:

ANJV, CPN, PSP, PPR, PvdA, SP, IKB, De Tuin (Spaarnberg), Stroomgroep, Philippijnengroep, HAVIS, HADIC, Onderwijswinkel, SOS-wereldwinkel, werkgroep Milieuvarken, Kerngroepen Zuid en Centrum anti-kernbewapening, Oecumenische werkgroep, Oecumenische basisgroep "De Opperzaal", Rosenstock-Huessyhuys, Vereniging Dienstweigeraars, Teach-in-komité, Boekhandel Agora.

Voorlopig ziet het draaiboek van activiteiten er als volgt uit:

- a) maken konsept oproep, te gebruiken voor de plaatselijke advertentie;
- b) oproep demonstratie in Den Haag tijdens bespreking kabinetsbesluit in de Tweede Kamer (datum nu onbekend, maar kan ieder moment plaatsvinden).
- c) maandag 9 januari vergadering "Aktie UC Almelo" 20.00 uur Hagestraat 10;
- d) maken van tentoonstelling handelsbetrekkingen Brazilië - EEG door SOS-wereldwinkel (waarin de uraniumhandel is opgenomen);
- e) eind januari / begin februari enkele dagen vertoning van een film over kern-energie, wellicht op verschillende plaatsen in Haarlem;
- f) tijdens anti-neutronenbom activiteiten ook opwekking tot deelname demonstratie in Almelo;
- g) 27 januar- aanwezig in de la Salle (pedagogische akademie) met informatie materiaal tijdens projekt "mensenwerk";
- h) wellicht in februari aanwezig zijn op afdelingsvergadering PvdA om te praten over Almelo;

Alle groepen worden verzocht data van evenementen, waar ook een informatiestand van de aktie ULTRACENTRIFUGE kan komen aan ons door te geven (tel.: 33 98 65, 25 59 39 of 33 69 62).

- i) plaatsing advertentie in het Haarlems Dagblad: eind februari;
- j) kaartverkoop deelname aan de demonstratie;
- k) duidelijke informatie verstrekking over de plaats, tijd en wijze van demonstratie via een stencil, waar boven de tekst staat van de landelijk opgestelde oproep;
- l) zaterdag 4 maart demonstratie in Almelo.

4 MAART 1978

Voor al dat werk is een hoop geld nodig. We verwachten, dat veel mensen voor de handtekening meer geven dan het minimumbedrag van f 2,50. Giften kunnen worden overgemaakt op giro nr. 22 94 690 van Koja Mekkelholt, L. van Dalelaan 88, Haarlem, onder vermelding van Almelo of direkt aan de landelijke organisatie giro 35 67 199, t.n.v. LEK, Amsterdam ook onder vermelding van Almelo.

Wat wij eventueel overhouden, na aftrek van de gemaakte kosten, gaat ook naar de landelijke organisatie.

GEMEENTE HAARLEM

Aan de stroomgroep stop Kalkar/
kernenergie Haarlem

p/a Kelloggstraat 91

H a a r l e m

-8. DEC. 1977

Uw kenmerk

Uw brief van

16-2-'77

Ons kenmerk

afdeling 7

nr. 88997

Datum

Postbus 511

Onderwerp

Kalkarheffing

Voor de goede orde delen wij U, naar aanleiding van Uw bovenvermelde brief en in aansluiting op onze voorgaande correspondentie het volgende mede.

Uiteraard hebben wij kennis genomen van Uw brief d.d. 8 december 1976 waarin U onder meer een poging doet ons "tot een stap te bewegen de bestemming van de zogenaamde Kalkargelden zodanig te veranderen dat onze (stroomgroep stop Kalkar/kernenergie) bezwaren uit de weg worden genomen".

Wij achten, mede gelet op het feit dat van hogerhand is besloten de Kalkarheffing met ingang van 1 januari 1977 op te heffen, geen reden aanwezig om een inhoudelijke discussie met U aan te gaan omtrent de juistheid van de bestemming van de Kalkargelden, hetzij het "bomenfonds", hetzij een energie-project op de Kaapverdische Eilanden.

Tenslotte delen wij U mede dat de gehele "Kalkar-affaire" toentertijd aan de orde is gesteld in de commissie van advies en bijstand in het beheer van de gemeentelijke nutsbedrijven enz. Deze openbare vergaderingen konden door iedere geïnteresseerde worden bijgewoond.

Burgemeester en wethouders van Haarlem,
de burgemeester,

de secretaris.

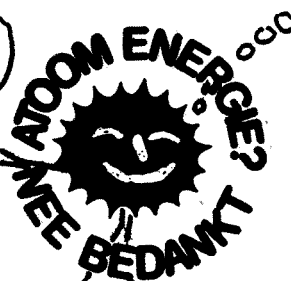
T. R/MB/3011

C.

Telefoonnummer stadhuis 023 - 31 90 60

Klopt dat nou?

Per 1 jan '77 Kalkarheffing verdwenen en dus... praten we niet meer over de bestemming van het fonds van van der Ham?

Democratie: bij sommige openbare vergaderingen aanwezig zijn. Even in m'n agenda kijken.

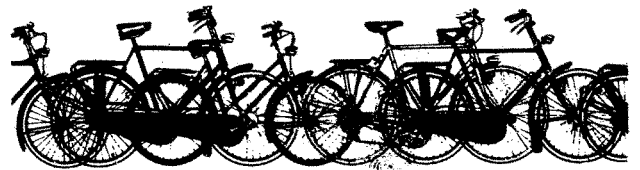
0
0
0

als ik nu een brief schrijf heb ik misschien rond kerst 1978 antwoord "Voor wiens goede orde" is dat?

En in: voor de goede orde nog de mededeling dat ik de 30% nooit heb betaald

Tijdens de behandeling van de Nota over de ruimtelijke ontwikkelingen in Noord-Holland (zie vorige Radio-Aktief) is niet zoveel meer uit de bus gekomen. Het uiteindelijk resultaat is, dat er nog meer bouwplaatsen zijn bijgekomen (zoals de Velserbroekpolder). En dat de druk om een stuk van de Beemster te gaan bebouwen - ondanks de sterke argumenten welke daar tegenin werden gebracht - sterk is toenomen. Het advies om de bebouwing binnen de stadsgrenzen als een aparte bouwplaats te behandelen biedt wellicht wat perspectief, maar over het algemeen is voor ons de inspraak maximaal mislukt en we hadden onze verwachtingen toch al niet te hoog gesteld. Maar misschien heeft onze bijdrage bij een aantal leden van de provinciale staten minstens een klein lichtje op rood gezet en zal men zich in toekomstige beleidskeuzes onze serieuze opmerkingen ten aanzien van doelmatig ruimtegebruik misschien nog herinneren.

DE ENERGIENOTA VAN DE PROVINCIE

Iets van de bezorgdheid, welke ons deed reageren op de bouwnota NORON, hebben wij terug kunnen vinden in de discussie in de staten over de Energienota. Helaas is er - wat duidelijk onze bedoeling was - geen praktisch verband gelegd tussen de ruimtelijke ordening en het energieprobleem. Het aanwijzen van een bouwplaats op een plek waar hoogwaardig openbaar vervoer als de trein nooit kan komen is eigenlijk een schandaal. Om dit te illustreren hier een overzicht (notabene uit diezelfde energienota van de provincie gehaald!):

Het energieverbruik per reiziger en per kilometer (in verhoudingsgetallen)

<i>vervoermiddel</i>	<i>stadsverkeer</i>	<i>intercity-verkeer</i>
<i>bus</i>	100	100
<i>bromfiets</i>	75	-
<i>auto</i>	300	300
<i>metro-tram</i>	150	-
<i>trein</i>	-	150
<i>vliegtuig</i>	-	600

Voegen wij er nog aan toe, dat het gebruik van een fiets slechts een gezonde maaltijd vergt.

Eén van de lichtpuntjes in de hele zaak is, dat er waarschijnlijk een provinciaal energiebureau gaat komen. Maar daar werd tijdens het gepraat al enigszins schamper over gedaan, dus kunnen we daar ook niet te veel van verwachten!

KERNENERGIE BINNEN KERK

„Er staan belangrijke beslissingen voor de deur: over de kernenergieplannen van de regering, over de structuur van de elektriciteitsvoorziening en over de neutronenbom. Straks staat er ook weer een post voor de Kalkar-centrale op de rijksbegroting. Hoe zullen de katholieke en protestante vertegenwoordigers stemmen?”

Dit is een citaat uit de folder die de Stroomgroep Stop Kalkar/Kernenergie in Haarlem heeft gestuurd aan zo'n tachtig predikanten en pastores in Haarlem en omgeving. De stroomgroep streeft haar een verantwoord energiebeleid. Op korte termijn beoogt zij stopzetting van het Kalkarproject en het verleggen van alle aandacht naar veilige energiebronnen en zuinige energiesystemen.

In een brief, die de folder aan de predikanten en pastores begeleidt, vraagt de stroomgroep hun deze folder te verspreiden onder de leden van hun gemeenten en parochies. Als zij dat wenselijk achten, kunnen de geestelijke leiders in de diensten het probleem van de kernenergie aansnijden. Ook is de stroomgroep bereid voorlichting te geven aan met de diverse gemeenten en parochies verbonden groepen.

Er is al heel wat kritiek op kernenergie losgekomen uit diverse kerkelijke kringen. Zo heeft de Hervormde synode al in juni van dit jaar aan de regering gevraagd de beslissing over verdere ontwikkeling van kernenergie twee jaar uit te stellen. De Raad van Kerken in Nederland heeft opgeroepen tot vernieuwing van levensstijl, tot versoering. Ook minder energievervalsing hoort daarbij.

De oproep van de Stroomgroep aan depredikanten en pastores zal via hen binnenkort ook de kerkgangers bereiken.

Dat is althans wel de bedoeling van de stroomgroep. In veel kringen is er misschien al over gesproken. De verspreiding van de folder, Bewerken en Bewaren geheten, benadrukt het probleem nog een keer en het is aan ons allemaal om te beslissen wat we willen, straks is het, misschien te laat, zo meent de stroomgroep. De stroomgroep is bereikbaar via G. R. Kwekkeboom, J. Sluyterslaan 48, tel. 330484 en mevrouw. P. Wolthuis-Flik, Wenenstraat 45, tel. 336962; beide adressen zijn in Haarlem.

atomen voor brazilie

In juni 1975 hebben Brazilië en de Bondsrepubliek een kontrakt gesloten dat, naar schatting van het Nederlands Instituut voor Vredesvraagstukken (NIVV), een bedrag van DM 12 miljard omvat. Duitsland levert aan Brazilië meerdere kerncentrales en via URENCO (Almelo uitbreiding dus) verrijkt uranium. Een nogal gigantisch te noemen opdracht. Daarnaast moet Brazilië 20% van het in dat land gevonden uranium aan West-Duitsland leveren.

Heeft Brazilië de kerncentrales voor zijn energiebehoefte zo hard nodig?

De Braziliaanse minister van mijnbouw en energie gaat ervan uit, dat de energiebehoefte zich net als in de periode 1965 tot 1975 in de jaren 1975 tot 1985 zal verdubbelen. Het is zeer twijfelachtig, dat het Braziliaanse economische wonder zich zou kunnen voortzetten. Daarnaast is de stelling, dat "economische groei tot evenredige groei van de energie behoefte leidt" volkomen fout. Daarbij gaat de regering er namelijk vanuit, dat de groei zich - evenals in voorgaande jaren - vooral zal afspelen in sectoren zoals de duurzame consumptie-goederen.

Wanneer je ervan uit gaat, dat economische groei ook gevonden kan worden in de agrarische sektor wordt het beeld heel anders. Vooral wanneer je dan denkt in de richting van landhervorming, waardoor met betrekkelijk veel mankracht op relatief kleine bedrijven de produktie opgevoerd wordt, sla je twee vliegen in één klap: de relatieve groei van de energiebehoefte daalt aanzienlijk, en het werkloosheidsprobleem wordt opgelost door de werkgelegenheid die ermee gekreëerd wordt. De energie wordt dan bovendien niet meer door grootafnemers (fabrieken) gekonsumeerd, maar door vele kleine gebruikers, en dat scheidt mogelijkheden voor het gebruik van bijv. zonneenergie.

Wat voor een ontwikkeling steunt de kernenergie in Brazilië?

"De regering gaat dus uit van verdere expansie van de bestaande industriecentra. Het voornaamste industriecentrum is Sao Paulo, een stad die in ongeveer 10 jaar tijd gegroeid is van 4 naar 10 miljoen inwoners, en waar de milieuvervuiling onvoorstelbaar groot is. De stad groeit als een kankergezwell, dikt volledig ongecontroleerd naar alle kanten uit. De aanwezigheid van veel industrie trekt werklozen en van hun land verdreven boeren uit het hele land naar de stad. De toevloed van ongeschoolde, veelal analfabete werkzoekers is niet te verwerken. Met alle afschuwelijke gevolgen vandien : epidemieën, zelfmoorden, verlaten kinderen, enz."

Brazilië heeft enorme hoeveelheden energie in de vorm van waterkracht in het Amazonegebied. 160.000 MW volgens de regering zelf, waarvan 50% exploiteerbaar. Maar dat vergt een iets meer gedecentraliseerde aanpak (kleinere centrales op verschillende plaatsen). Ook is op kleine schaal in dit land zeker veel te halen uit zonne-energie. Tot 1980 wil men 2 miljard dollar in de produktie van alcohol als brandstof uit suikerriet afval investeren om in de nabije toekomst de olie-import te beknotten.

Maar waarom dan voor dit land kernenergie?

"Bekijken wij tenslotte atoomenergie. De militaire regering heeft gekozen voor een systeem dat twee mogelijkheden biedt om een bom te maken; van (afval) plutonium en van verrijkt uranium.... Alleen militaire overwegingen hebben een rol gespeeld.

Als het regime namelijk denkend aan "vooruitgang" of iets dergelijks echt energie uit atoomkracht had willen winnen, zou het niet voor het huidige projekt gekozen hebben. De keuze voor een ander type reaktor zou, doordat de technologie eenvoudiger is, minder afhankelijkheid met zich mee gebracht hebben en zou goedkoper geweest zijn."

De Braziliaanse militairen maken absoluut geen geheim van hun aspiraties waarvoor zij een kernbom onontbeerlijk vinden, en ook hun filosofie van nationale veiligheid of wel een permanente oorlog tegen alle binnen- en buitenlandse tegenstanders wordt niet onder stoelen of banken gestoken.

Het gaat dus eigenlijk om twee grote problemen. Ten eerste zal kernenergie geenszins aan een goede ontwikkeling bijdragen, in tegendeel het zal waarschijnlijk meer ellende en ongelijke verdeling van macht met zich mee brengen. Ten tweede geeft men het regime een atoombom in handen (Brazilië heeft het Nonproliferatie-verdrag tot nu toe niet getekend). En dan laten we buiten beschouwing al de narigheid die in principe aan kernenergie vastzit.

De rol van Nederland

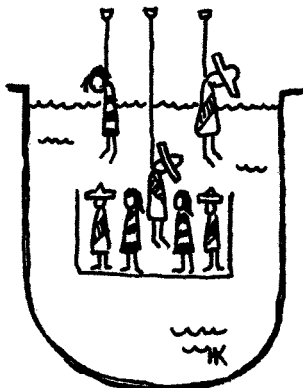
"Van der Stoel's beleid lijkt twee doelstellingen te hebben: internationaal beheer en controle van plutonium onder supervisie van de IAEA, en te zorgen dat Nederland als atoom technologie beheersende natie z'n zegje mag blijven doen in Urenco. Om dat laatste te bereiken zal Nederland mee moeten doen met de uitbreiding van de verrijkingscapaciteit in Almelo. Zo zou Nederland een greep kunnen houden op Duitsland, en zou het vetorecht in leverantiezaken moeten behouden. Je vraagt je af wat die invloed en dat vetorecht waard zijn als het niet eens toegepast blijkt te worden in het geval van Brazilië."

Een minder betrouwbare afnemer is nauwelijks denkbaar. De controle op West-Duitsland is ook zeer minimaal: alle onderhandelingen en zelfs de sluiting van het Duits-Braziliaanse kontrakt zijn volledig buiten Nederland om gegaan."

Gezien de vele vraagtekens achter een dergelijk beleid, zal er voor Nederland maar één rechtvaardige mogelijkheid overblijven, namelijk niet meedoen aan een verdere uitbreiding van de UC in Almelo.

* Veel hebben we overgenomen uit "Brasil", een uitgave van het Brazilië Comité, Postbus 11.420 te Amsterdam.

REACTOR NAAR WEST-
DUITS -BRAZILIAANS
ONTWERP

NIEUWS VAN ANDERE GROEPEN

Het Anti-repressie Initiatief schrijft ons het volgende:

Vanuit onze verontrusting over de ontwikkelingen in Duitsland (er is een pamflet met de kop MOMENT BITTE bijgevoegd) en de vrees voor de konsekwenties hiervan in Nederland hebben wij het initiatief genomen, om door middel van activiteiten en het ter discussie stellen van deze ontwikkelingen weerstand hiertegen op te roepen. Eén van de manieren om te steunen in dit streven is de inmiddels op gang gezette handtekeningen actie. Deze zal uitmonden in een pagina grote advertentie (eind jan./begin febr.) waarin een verklaring is opgenomen.

Verzocht wordt in eigen kring handtekeningen te vergaren. Er zijn lijsten te krijgen bij

S. Luitze
I. Happe
D. Haster

Binnenkomende bijdragen in advertentiekosten kunnen worden gestort op giro 11109, Rabobank rek.nr. 16 13 40 111301, t.n.v. Inge Happe.

Het is de bedoeling dat de lijsten voor 14 januari weer retour worden gezonden.

Van de werkgroep MILJEUVARKEN ontvingen wij de noodkreet dat ze zonder centen zitten. Daarom komt hun programma voor 1978 in gevaar. Oorzaak is o.a. het niet doorgaan van een toegezegde subsidie. Dus wie nog wat af wil schuiven: dat kan dus ook bij hen. Iedere donderdagavond is men aanwezig op Hagestraat 10, waar ook het sekretariaat is gevestigd.

Postrekening nr. 11109 Rabo-Bank Haarlem / rekeningnummer 3844.77.437 t.n.v. de werkgroep het Miljeuvarken.

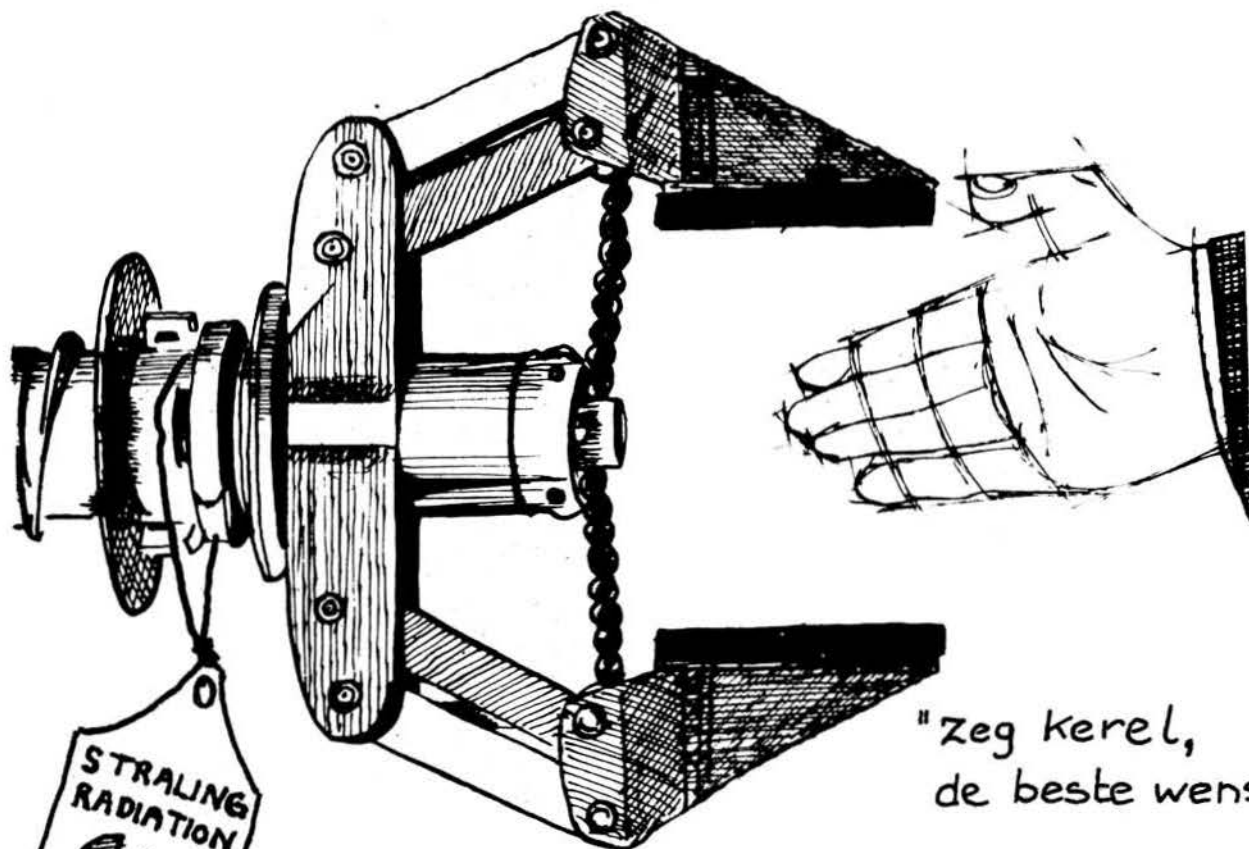
WERKGROEP
„HET MILJEUVARKEN”

De Haarlemse Onderwijswinkel gaat verhuizen. Voorlopig is de winkel dus niet open. Het nieuwe adres wordt Koningstraat 18; men verwacht dat rond de 20ste januari weer klanten kunnen worden ontvangen.

Bij de Ekologische Uitgeverij is uitgekomen "STOP KALKAR". Er wordt uitgebreid ingegaan op de door 40.000 mensen gehouden demonstratie in Kalkar. Ook kan men de rekenresultaten van Richard Webb vernemen, die schokkend zijn. Het boek kost f 11,90 en is te verkrijgen bij boekhandel Agora, Zijlweg 100, waar ook veel ander lektuur op dit gebied is.

Van de redactie Radio-Aktief

Het doet ons genoegen, dat we dit jaar vrij regelmatig een blad in elkaar hebben kunnen draaien. Op onze oproep om duidelijk aan te geven of men RADIO-AKTIEF wil blijven ontvangen met daarbij het verzoek om dan ook een abonnement te nemen (f 7,50 per jaar) is redelijk goed gehoor gegeven. Voor hen, die dat nu nog willen doen verwijzen we naar ons kontaktadres of beter nog: maak het geld direkt aan onze penningmeester over onder vermelding van RADIO-AKTIEF.

Redactie: Kelloggstraat

Abonnement: f 7,50 per jaar, overmaken op
giro 5180 Nutsspaarbank West-Nederland
Haarlem t.g.v. rek.nr. 82 21 42 146
Penningmeester SSK-Haarlem F. de Betjer
www.laka.org

Gedigitaliseerd 2021